

ENTREVISTA AMB ANTONI SEGURA, Catedràtic D'Història Contemporània de la UB

Antoni Segura: "¿Quants vots nuls hi haurà diumenge a Euskadi?"

Publica el llibre Euskadi, crònica d'una desesperança.

JOAN TAPIA

EL PERIÓDICO DE CATALUNYA, 26.02.09

--¿Què representa avui ETA?

--Després de la treva, ETA ha quedat molt tocada. En la seva capacitat operativa, que ja feia anys que minvava, i en la seva influència política.

--¿Per què?

--Quan Ibarretxe repeteix "ETA kampora" expressa un sentiment ampli i transversal. Després de l'atemptat de la T-4 i la ruptura definitiva hi ha hagut una immensa ràbia.

--¿Igual que després d'Algèria o de Lizarra?

--Per a ETA, aquesta vegada ha sigut molt pitjor. Per la implicació d'organitzacions internacionals, com la Fundació Henry Dunant (el fundador de la Creu Roja) de Ginebra, i pel paper de l'Església basca i fins i tot del Vaticà, a través del bisbe basco-francès Etxegaray.

--¿Li importa a ETA?

--És clar, perquè, a més a més, no ha escoltat el Sinn Féin ni el Congrés Nacional Africà de Sud-àfrica. I ha ignorat els presos, que s'han rebotat.

--¿Què passa amb el Sinn Féin?

--El Sinn Féin i el CNA han trencat amb ETA, tot i que no amb Batasuna. I ETA es troba davant la divisió interna més forta de la seva història.

--¿Quina divisió?

--L'atemptat de la T-4 podia haver sigut un intent de l'ETA de Txeroki per pressionar el Govern espanyol. Però també podia haver sigut un cop intern contra l'ETA de Josu Ternera, la que va acordar la treva. A l'última reunió Govern- ETA de Ginebra, Ternera ja hi no va assistir.

--¿Per què Batasuna, que va apostar per la negociació, no es desmarca d'ETA?

--En part, perquè no entén que un Govern democràtic no pot prendre certes decisions. No és que no vulgui, és que no pot. Però l'aparell judicial de l'Estat va empresonar la Batasuna que era partidària de la treva, i els seus dirigents han sigut substituïts per uns altres pròxims a Txeroki.

--I llavors, ¿què?

--El definitiu és que ETA no té força per marcar l'agenda política. La societat se li ha girat d'esquena i no serveix de res. I part de l'esquerra abertzale creu que la violència és negativa i frena l'avanç de l'autogovern.

--¿Per què callen? ¿Per què Otegi no condemna la violència?

--No tinc la resposta, però Otegi ha dit que el més decisiu no és l'actitud d'un grup de dirigents, sinó que l'organització en conjunt deixi les armes i tanqui la barraca.

--¿És possible una altra negociació?

--És difícil que l'Estat torni a negociar sense una declaració explícita d'abandonament de les armes.

--El nacionalisme sempre ha apostat per la negociació.

--ETA ha perdut força. Hi va haver anys amb 90 morts, i el de la caiguda de Bidart (el 92) n'hi va haver 26. Després ja no s'ha tornat mai més a aquesta xifra. La pèrdua del santuari francès ha sigut definitiva. Però la derrota militar tampoc és fàcil. ETA es pot convertir en una espècie de GRAPO, amb una mica més de suport social, i durar 10 o 15 anys. Llevat de sorpreses.

--¿Quines sorpreses?

--El que jo em repregunto és què en pensa Josu Ternera. I per a l'esquerra abertzale és greu no concórrer per primera vegada a les eleccions. ETA no marca l'agenda i l'esquerra abertzale no estarà al Parlament basc.

--Parlem de diumenge. ¿El PNB perdrà?

--El PNB és la primera força, però en els últims anys no ha sabut llegir -- tret de Josu Jon Imaz-- els canvis socials. I les eleccions del març del 2008 li van anar malament perquè el PSOE els va distanciar molt.

--Pot guanyar, però quedar-se sense majoria nacionalista.

--És el que vaticinen les enquestes. Escenari complex.

--¿La gran coalició?

--El PNB i el PSE són les dues forces centrals de la societat. Podria ser el millor, perquè, segons les enquestes, és, de bon tros, l'opció preferida pels bascos i pels electors del PNB i del PSE. Però serà molt difícil.

--¿Per què?

--Per moltes causes. L'aversion Ibarretxe-PSE no és la menys important.

--¿El PSE es beneficia del fracassat procés de pau?

--Sí. En contra del que els estrategs del PP es pensaven, la ruptura de la treva no va enfonsar Zapatero, perquè els electors són més intel·ligents i tenen més sentit d'Estat que el PP. I, a Euskadi, intentar la negociació és un actiu. Hi havia una esperança i una oportunitat, i s'havia d'intentar.

--¿Per què l'esquerra abertzale recomana el vot nul?

--Em sorprèn. Per a ETA era més fàcil exigir abstenció i controlar els col·legis. Ara es podrà votar Aralar o PNB per frenar l'espanyolisme. El PCTB va tenir 150.000 vots. ¿Quants vots nuls hi haurà diumenge?